



## Fylkesmannen i Vestfold

Bonden Grønhandel AS  
Lærumvn. 47

3070 SANDE I VESTFOLD

Vår saksbehandler / telefon:  
Berit Løkken  
33 37 11 95

Deres referanse:

Vår referanse:  
2015/579  
Arkivnr: 461.3

Vår dato:  
29.04.2015

### **Rapport etter Fylkesmannens tilsyn ved Bonden Grønhandel AS, Sande, den 25.02.2015**

#### **Resultater**

Denne rapporten omhandler funn som er konstatert etter kontroll av Bonden Grønhandel AS den 25.02.2015, men gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen avdekket et avvik under tilsynet:

- **Avvik 1 Mangelfull internkontroll for ytre miljø – dokumentasjon av risikovurdering og rutiner i forhold til ytre miljø**

Avviket er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

#### **Oppfølging etter kontrollen**

Virksomheten plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten sende en skriftlig bekreftelse på at avviket er rettet opp, og redegjøre for de gjennomførte tiltakene. Frist for skriftlig tilbakemelding er 01.09.2015.

Virksomheten skal innen samme dato oversende søknad om utslippstillatelse etter forurensningsloven, jf. punkt 13 Andre forhold.

Med hilsen

Miljø- og samfunnssikkerhetsavdelingen

Trine Bull-Hansen  
fagsjef

Berit Løkken  
senioringeniør

Kopi til:  
Sande kommune

Postboks 300 3071 Sande I Vestfold

## 1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr. (underenhet): 972061433	Eies av: 975877698 Birgit Bonden Hørthe
Besøksadresse: Lærumveien 47, Foss	Telefon:
Kommune/kommunenr.: Sande i Vestfold	Bransjenr. (NACE-kode): 10.39
Anleggsaktivitet: Bearbeiding og konservering av grønnsaker og poteter	Anleggsnummer: 0713.0037.01

## 2. Tilstede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Sigurd Sylling	Fra Fylkesmannen: Berit Løkken Fra kommunen: Vigdis Johansen, Mildrid Solem
-------------------------------------	--

## 3. Bakgrunn for inspeksjonen

Virksomhetens beliggenhet ved Bremsa har vært utgangspunkt for Fylkesmannens tilsyn i dette området. Bakgrunnen for tilsynet er knyttet til mottatte bekymringsmeldinger til Fylkesmannen vedrørende mulige forurensende aktiviteter eller utslipp i og ved vassdraget.

## 4. Inspeksjonstema

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Utslipp til vann
- Avfallshåndtering
- Internkontroll

## 5. Definisjoner

**Avvik:**

Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

**Anmerkning:**

Et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

## 6. Dokumentunderlag

- Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift av 1. juni 2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift av 1. juni 2004 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Informasjon om regelverket finner du på [www.miljodirektoratet.no](http://www.miljodirektoratet.no) og [www.regelhjelp.no](http://www.regelhjelp.no).

## **7. Gebyr for virksomhet uten tillatelse**

Fylkesmannen varslet under inspeksjonen den 25.02.2015 at virksomheten vil bli ilagt et gebyr for kontrollen.

Fylkesmannen vedtar gebyrsats 5 som utgjør kr. 2 200 for denne kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Gebyret skal dekke kostnadene som er forbundet med gjennomføringen av inspeksjonen.

Faktura oversendes fra Miljødirektoratet.

### Klageadgang

Dere har rett til å klage på fastsatt gebyrsats innen tre uker etter at dere har mottatt denne rapporten, jf. forvaltningsloven § 28. Klagen skal være skriftlig og bør angi den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen i Vestfold.

Ved en eventuell klage skal likevel gebyret innbetales. Dersom klagen imøtekommes vil gebyret eller differansen i gebyret etterbetales.

## **8. Offentlighet i forvaltningen**

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten jf. offentlighetsloven. Kopi av rapporten sendes også til kommunen og legges ut på Fylkesmannens nettsider.

## **9. Om virksomheten**

Virksomheten har 9 ansatte og ble etablert i 2006. Virksomheten er lokalisert i samme bygg som Øko-kompaniet AS.

Virksomheten utfører skrell og kutt av grønsaker, og potetvask i to separate prosesslinjer. 1) Skrell og kutt av grønsaker, hvor prosessvann går til sluk og en egen filterkum, og deretter ut i vassdraget. Matavfall leveres lokal bonde godkjent av Mattilsynet. Filterkummen tømmes etter behov og leveres Lindum i Drammen. 2) Vask av poteter: jord fjernes ved risting til egen container og potetene vaskes i egen silo. Vaskevannet går til et jordfiltreringsanlegg (sedimentering) i tre trinn, og vann går videre til eget sluk og ut i elva. Dette anlegget er godkjent av tidligere SFT, jf. brev av 2.juli 1984. Jord leveres lokal bonde etter godkjenning av Mattilsynet i brev av 05.12.2005.

Sanitæravløpet er felles for bygningen og er tilkoblet kommunalt nett.

## **10. Avvik**

Vi fant følgende avvik under kontrollen:

**Avvik 1: Mangelfull internkontroll for ytre miljø – dokumentasjon av risikovurdering og rutiner i forhold til ytre miljø**

**Avvik fra:** Internkontrollforskriften §5 annet ledd punkt 6 og 7

Grunnlaget for avviket:

Punkt 6: Kravet innebærer at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Risikovurderingene skal dokumenteres skriftlig.

Punkt 7: Kravet innebærer at virksomheten skal iverksette og dokumentere rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

### **Fylkesmannens observasjoner og kommentarer**

Det var liten kunnskap under tilsynet om internkontrollforskriftens krav vedrørende forhold til ytre miljø.

Virksomheten har ikke gjennomført risikovurderinger for ytre miljø. Virksomheten har enkelte rutiner, men disse ble ikke dokumentert. Dette gjelder både prosessrutiner, vannhåndtering og avfallshåndtering.

Virksomheten har etter tilsynet oversendt en rekke dokumenter, se under punkt 13 Andre forhold. Virksomheten må rette opp og oppdatere dokumenter i forhold til det som er nevnt tidligere.

## **11. Andre forhold**

### Søknad etter forurensningsloven

Tidligere Statens forurensningstilsyn (SFT) ga i brev av 2.juli 1984 aksept for utslipp av vaskevann fra potetvaskeriet. SFT bemerket i sitt brev at vaskingen nærmest ville være en forvask, da potetene ville vaskes på nytt ved tidligere Delikat (nå Mills) i Drammen. Anlegget ble den gang ikke ansett å være søknadspliktig etter forurensningsloven. Videre tok SFT forbehold om å kunne komme tilbake til saken dersom det skulle oppstå uventede ulemper. Det var den gang en årsproduksjon av inntil 500 tonn poteter.

Virksomheten har etter at tidligere SFT ga aksept for utslippet, utvidet produksjonen til også å gjelde skrell og kutt av grønnsaker, og hvor prosessvann ledes ut i vassdraget i en separat ledning. Landbruksavdelingen i Sande kommune ga i brev av 15.05.2006 aksept for utslippet med tanke på eventuell spredning av planteskadegjørere. Ut over dette er ikke økt produksjon eller økt utslipp vurdert etter forurensningslovens bestemmelser

Fylkesmannen er i dag forurensningsmyndighet for bl.a. utslipp fra næringsmiddelindustri.

Virksomheten må oversende søknad om tillatelse til utslipp av prosessavløpsvann etter forurensningslovens bestemmelser. Som bakgrunn for søknaden skal vårt søknadsskjema legges til grunn. Søknadsskjema og veiledning til dette er å finne på våre hjemmesider:

[www.fylkesmannen.no/vestfold/](http://www.fylkesmannen.no/vestfold/) under Miljø- og klima / Forurensning / Skjema. Søknaden skal oversendes Fylkesmannen i Vestfold innen 1.09.2015.

Når det gjelder sanitæravløp er Sande kommunen forurensningsmyndighet.

### Oversendte dokumenter

- Godkjenning av utslipp av avløpsvann fra potetvaskeri fra tidligere Statens forurensningstilsyn, datert 02.07, 1984
- Kontrollrapport fra Mattilsynet, datert 14.12.2005
- Godkjenning fra Sande kommune v/ landbruksavdelingen vedrørende deponering av jordvfall og organisk avfall, datert 15.11.2005
- Godkjenning fra Sande kommune v/ landbruksavdelingen vedrørende utslipp av vaskevann fra gulrotproduksjon, datert 15.05.2006

- Produktsertifikat av slamavskiller av 24.09.2008
- Oversikt over håndtering av avfall, udatert
- Gjenpert av faktura for vann og avløp for 2014
- Tømming og levering av jordavfall pr 27.02.2015
- Tømming og levering av potet- og gønnsakavfall pr 03.03.2015
- Prøvetakingsresultater fra vaskevann av gulrøtter (før sedimenteringskum), datert 18.03.2015
- Sikker jobbanalyse vedrørende bruk av kjemikalier, udatert
- Oversiktskart avløpssystem fra gulrot- og potetprosess, Lærumveien 47

## **12. Informasjon til virksomheten**

Vedlagte brosjyrer:

- Kontroll med risiko gir gevinst
- Det er bedre å lære av en feil enn å gjenta den